

Gymnázium sv. Moniky v Prešove

PRIJÍMAČKOVÝ TEST zo slovenského jazyka a literatúry (BILINGVÁLNA SEKCIA)

5. apríl 2016

Počet úloh: 30

Počet bodov: 30

Čas na vypracovanie: 60 minút

Sv. Monika, patrónka nášho gymnázia,
sv. Stanislav Kostka, patrón študujúcej mládeže,
sv. Vincent Ferrer, patrón dnešného dňa
i všetci naši ochrancovia v nebi,
nech orodujú za nás a za naše skúšky.

TEXT č. 1

Slovo O. K. ovládlo svet (krátené)

Zabudnite na Coca-Colu či McDonald's. Ak Američania niečim skutočne dobyli svet, tak sú to dve písmená, ktoré v súčasnosti pozná takmer každý na planéte. A takmer každý ich **aj** hovorí.

Slovo O. K. je podľa amerického profesora Allana Metcalfa v súčasnosti najpoužívanejšie na svete. Prekonalo podľa neho dokonca aj slovo mama, ktoré v obmene pozná mnoho jazykov.

Na našom území sa O. K. začalo viac používať po páde komunizmu – pod vplyvom angličtiny.

Vypátrať, kedy sa slovo O. K. prvýkrát dostalo na Slovensko, sa nedá. Jazykovedci tvrdia, že vo veľkom sa začalo používať po revolúcii, keď sa u nás začala šíriť angličtina a do slovnej zásoby prichádzali anglicizmy.

Toto slovo až tak preniklo do našej slovnej zásoby, že sa poňom začali pomenúvať rôzne značky. Napríklad rádio či predajňa **elektrospotrebičov**.

Podľa Slovníka cudzích slov je O. K. ako slovný druh citoslovce, aj keď napríklad áno je zaradené medzi častice. Slovo je slangové, a teda nespisovné. Správne sa podľa slovníka môže písť ako O. K., o. k. či po slovensky okej. Čítať sa má „oukej“ alebo aj „ó ká“.

Profesor Metcalf hovorí, že jednou zo silných stránok O. K. a tiež dôvodom, prečo sa slovo rozšírilo, je jeho význam. V angličtine (podobne aj v slovenčine) bolo veľa slov, ktorými sa dal vyjadriť súhlas. Na rozdiel od nich je krátka skratka O. K. neutrálna. Keď povieme O. K., nedáme najavo svoj postoj, entuziazmus, dobré či zlé emócie. Len zoberieme na vedomie, čo nám človek povedal.

TOMÁŠ VASILKO 3. mar 2011 o 0:00

ZDROJ:

<http://svet.sme.sk/c/5789406/slovo-o-k-ovladlo-svet.html#ixzz4484pJ600>

ÚLOHY k textu č. 1

1. Uveďte, ku ktorému jazykovému štýlu patrí text č. 1.
2. Z prvých štyroch odsekov textu č. 1 vypíšte jeden priradovací sklad.
3. V prvom odseku podčiarknutej vety textu č. 1 určte, ku ktorým slovným druhom patria dve hrubo zvýraznené slová.
4. Z podčiarknutej vety textu č. 1 vypíšte prisudzovací sklad.
5. Od spojenia dobyť svet utvorte rozkazovací spôsob v 2. osobe singuláru.
6. Vypíšte z textu č. 1 slovo, ktoré vzniklo rovnakým slovotvorným postupom ako zvýraznené slovo v 5. odseku.
7. Určte vid slovesa prichádzali.
8. Z prvej vety textu č. 1 vypíšte interpunkčné znamienka.
9. Uveďte, ktorým typom vety podľa zloženia je posledná veta textu č. 1.
10. Z posledného odseku textu č. 1 vypíšte jedno slovenské slovo, v ktorom dochádza k spodobovaniu.

TEXT č. 2

Jaro Filip: Cez okno

Na celý svet sa dívam cez okno
lebo všade dobre doma najlepšie

Na celý svet zabúdam cez okno
po ruskej vodke ho mám najväčšie

Chicago Paríž Dillí Roma
Cez okno vidím a sedím doma

Chicago Paríž Dillí Roma
Cez okno vidím a sedím doma

®: **Cez okno si môžme tykať**
cez okno sa môžme stýkať
cez okno vyletí dýka
cez okno zastrelím býka
cez okno sa krásne hýka
cez okno urazím strýka
cez okno budeme pykať
cez okno skúšame dýchať

Na celý svet sa dívam cez okno
doma je najlepšie a všade je dobre

Na celý svet sa dívam cez okno
každý to okno odo mňa žobre

Chicago Paríž Dillí Roma
Cez okno vidím a sedím doma

Čechov Maďarov a svet Indov
pozorne sledujem cez svoj window

®: Cez okno si môžme tykať
cez okno sa môžme stýkať
cez okno vyletí dýka
cez okno zastrelím býka
cez okno sa krásne hýka
cez okno urazím strýka
cez okno budeme pykať
cez okno mi môžeš vieš čo ..

ÚLOHY k textu č. 2

11. Napíšte, ku ktorému literárному druhu patrí text č. 2.

12. Vypíšte z textu č. 2 jedno synonymum spojenia stretávať sa.

13. Napíšte názov štylistickej figúry založenej na opakovaní rovnakého slova alebo skupiny slov na začiatku za sebou idúcich veršov či viet, ktorá sa využíva aj v texte č. 2.

14. Nájdite v hrubo zvýraznenej časti textu č. 2 dve slová, v ktorých sú gramatické chyby a obe slová napíšte správne.

15. V nasledujúcej vete utvorte od slova zo zátvorky zvieracie privlastňovacie prídavné meno, dajte ho do akuzatívu singuláru a podčiarknuté spojenie napíšte gramaticky správne:
Ani raz nevidel (býk) zápas.

16. Z prvých štyroch strof textu č. 2 vypíšte jednu frazeologickú jednotku.

17. Vypíšte z textu č. 2 vokalizovanú predložku.

18. V nasledujúcej vete utvorte od slova zo zátvorky vzťahové prídavné meno, dajte ho do lokálu plurálu a podčiarknuté spojenie napíšte gramaticky správne:
Davy na (Paríž) námestiacach vidieť nemohol.

19. V podčiarknutých veršoch textu č. 2 určte druh rýmu.

20. Uvedťte, ku ktorému literárному žánru patrí text č. 2.

TEXT č. 3

Ivan Stodola (1888 – 1977): Bačova žena (1928)

(úryvok)

VÝSTUP 9.

Predošlý, bača Ondrej.

MIŠO: Dobrý večer, čo rozkážete?

ONDREJ (vysoký čierny chlap, čierne vlasy, oblečený je po amerikánsky, ale ľažko, robotnícky; veľmi rázny, zabieha až do divokosti: zloží klobúk a pokloní sa, pozrie na Evu s tupým žiaľom v očiach, potom, zdržiavajúc väčšieho rozčúlenia, pozrie na Miša; pokojne, ticho): Eva!

EVA (pozrie dobre na neho a úžasne zvýskne): Ondrej! (Zakryje si oči.) Ondrej, ty žiješ?

MIŠO (zdesený, ako by ešte celkom nerozumel, úctive sa klania): Eva, toto sú nás nový pán!

ONDREJ (k Mišovi pokojne, nerušil sa ani o krok odo dverí): Is this your wife?

MIŠO (ustrašene): Jes, sir.

ONDREJ: Have you a child with her?

MIŠO: Jes, sir.

ONDREJ: Do you treat her right?

MIŠO: Jes, sir.

ONDREJ (k Eve, s americkým prízvukom): Nemyslel som, že ťa takto nájdem. Žije moja matka?

EVA (ticho): Žije.

ONDREJ: Idem k nej. Zajtra budeme, hm, hm, ako sa povie toto, konverzation...

MIŠO: Dohovoríme.

ONDREJ: Dohovoríme sa? Tak dohovoríme. Good night! (Odíde.)

ÚLOHY k textu č. 3

21. Do nasledujúcej vety dopíšte (slovom, nie číslom) gramaticky správne chýbajúce radové číslovky:
Hra Bačova žena vyšla v _____ rokoch _____ storočia.

22. Určte podľa modálnosti poslednú vetu v Ondrejovom poslednom prehovore/replike.

23. V nasledujúcej vete utvorte od slova zo zátvorky privlastňovacie prídavné meno, dajte ho do nominatívu plurálu a podčiarknuté spojenie napíšte gramaticky správne:
Ondrej a Mišo sú Eva muži.

24. Z podčiarknutej časti textu č. 3 vypíšte jedno prídavné meno, v ktorom dochádza k rytmickému kráteniu.

25. Vytvorte jednoslovné vlastné podstatné meno označujúce príslušníčku slovenského národa.

26. Určte skloňovací vzor slov bača a Mišo.

27. Z podčiarknutej časti textu č. 3 vypíšte jedno slovo so slabikotvornou spoluhláskou.

28. Vyhľadajte v úryvku jeden príklad na pomnožné podstatné meno a určte jeho skloňovací vzor.

29. S využitím uvádzacej vety prepíšte správne formou priamej reči prvý prehovor/repliku postavy.

30. Napíšte jedným slovom (=prídavným menom) gramaticky správne vek autora v čase, kedy mala premiéru jeho hra Bačova žena.

Prijímačkový test zo SJL – bilingválna sekcia – 5. apríl

1. k publicistickému/publicistický	
2. (na) Coca-Colu či McDonald's	
3. A – častica	
aj - častica	
4. každý hovorí	
5. doby svet!	
6. jazykovedci	
7. nedokonavý	
8. spojovník, apostrof, bodka	
9. zložená veta/súvetie/jednoduché súvetie	
10. tiež/rozšíriло/slov/ked'	
11. lyrika	
12. sa stýkať/stýkať sa	
13. anafora	
14. môžeme, híkať	
15. býčí zápas	
16. všade dobre doma najlepšie	
17. odo	
18. na parížskych námestiacach	
19. združený	
20. pieseň/populárna pieseň/báseň	
21. v dvadsiatych rokoch dvadsiateho storočia	
22. zvolacia	
23. Evini muži	
24. čierny/čierne/rázny	
25. Slovenka	
26. bača – hrdina, Mišo - chlap	
27. zdržiavajúc	
28. dvere – vzor ulica	
29. Mišo (nasleduje ľubovoľná variácia uvádzacej vety): „Dobrý večer, čo rozkážete?“	
30. štyridsaťročný/40-ročný	